Forutsetninger og konsekvenser

Utvikling netto lånegjeld

Hele 1000

	Budsjett 2024	Økonomiplan		
		2025	2026	2027
IB netto lånegjeld	4 006 202	4 006 013	4 019 479	3 997 482
Låneopptak	175 532	191 250	155 313	86 680
Avdrag	-175 720	-177 784	-177 311	-177 166
UB netto lånegjeld	**4 006 013**	**4 019 479**	**3 997 482**	**3 906 996**

Tallene gjelder for Molde kommune og Molde eiendom KF

Som tabellen over viser vil avdragene i perioden holde seg stabilt rundt 175 mill. kroner, mens låneopptaket blir redusert. Dette inkluderer avdrag i Molde kommune og Molde eiendom KF, inkludert utleiedelen. Salg av bolig og næringstomter utgjør en vesentlig del av finansieringen på investering. I 2024 budsjetteres det med salg og tilskudd på til sammen 65,2 mill. kroner, økende til 117,9 i 2026. I dette ligger det også en risiko, dersom kommunen får solgt færre tomter enn forutsatt vil kommunen måtte ta opp mer i lån for å kunne gjennomføre planlagte investeringer.

De prosjektene som krever mest bruk av lån i 2024 er boligfelt Kringstad (44,9 mill. kroner), NORBR feiing – påbygg (24,0 mill. kroner), og rammebevilgning – oppgradering av formålsbygg (20,8 mill. kroner). Om vi ser hele perioden 2024-2031 så er det prosjektet lokalisering og dimensjonering av institusjoner og botilbud som krever mest låneopptak (304,0 mill. kroner). Dette er et samleprosjekt som må konkretiseres, men viser noe av utfordringene kommunen står overfor innenfor helse og omsorg i årene fremover.

Finansutgifter

De fleste investeringer kommunen gjennomfører, finansieres i stor grad med låneopptak. Lånene må betales tilbake med renter, og belaster driftsbudsjettet med renter og avdrag. Investeringsnivået de siste årene, kombinert med et økende rentenivå fører til at avdrag og renteutgifter øker betydelig fra 2023 til 2024.

Molde kommune tar også opp lån til Molde vann og avløp KF og Molde eiendom KF, og låner ut videre til disse foretakene. Renter og avdrag i Molde vann og avløp KF blir finansiert over gebyrinntektene, mens renter og avdrag knyttet til utleieboliger i all hovedsak blir finansiert av husleieinntekter. Det Molde kommune må dekkes i sitt budsjett er derfor renter og avdrag i Molde kommune, og formålsdelen i Molde eiendom

KF. Renter og avdrag i formålsdelen i Molde eiendom KF, kommer fram i Molde kommunes budsjett som en overføring til Molde eiendom KF.

Belastning finansutgifter i kommunens budsjett

Hele 1 000

	Revidert 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan		
			2025	2026	2027
Renteutgifter i Molde kommune	186 925	223 682	202 371	196 301	198 378
Konserninterne renteutgifter dekt av husleie og selvkostgebyrer	-45 205	-50 897	-47 439	-47 386	-49 226
Renteutgifter dekt av mottakere av startlån og rentekompensasjon	-23 969	-33 097	-31 405	-31 356	-32 502
Andre renteinntekter	-13 880	-11 500	-9 875	-9 200	-9 075
Renteutgifter som må dekkes av kommunens driftsinntekter	**103 871**	**128 188**	**113 652**	**108 359**	**107 575**
Avdrag Molde kommune	57 120	67 490	65 844	63 740	62 303
Avdrag formålsbygg Molde eiendom KF (bevilget gjennom overføring til MEKF)	86 850	91 864	95 056	96 039	97 127
Sum avdrag	**143 970**	**159 354**	**160 900**	**159 779**	**159 430**
Sum belastning finansutgifter i Molde kommune	**247 841**	**287 542**	**274 552**	**268 138**	**267 005**
Årlig endring		39 701	-12 990	-6 414	-1 133
Akkumulert endring		39 701	26 711	20 297	19 164

Som tabellen over viser så er det en stor økning i renter og avdragsutgifter i 2023 til 2024, men dette avtar fra 2025 og utover. Fra 2023 til 2024 øker finansutgiftene fra 247,8 mill. kroner til 287,5 mill. kroner, en økning på 39,7 mill. kroner på ett år. Økning fra 2022 til 2023 var på 73,6 mill. kroner. Det er altså en økning i finansutgifter på to år på til sammen 113,3 mill. kroner.

Av økningen fra 2023 til 2024 på 39,7 mill. kroner skyldes 24,3 mill. kroner økning i rente, som har sammenheng med at renten øker fra 3,78 prosent i revidert budsjett 2023 til 4,18 prosent i 2024. Til sammenligning var renten i 2021 på 1,03 prosent.

Avdrag øker 15,4 mill. kroner fra 2023 til 2024, som har sammenheng med de store investeringene som er gjennomført i 2023 der vi har ferdigstilt Årølia skole, Sjøfronten 2, Lillekollen barnehage og hjelpemiddelforvaltning Bergmo. Det gledelige er at siden investeringsnivået nå er tatt vesentlig ned vil ikke avdragene øke ytterligere i perioden.

Økning i utgifter til renter og avdrag de siste årene er hovedforklaringen til at sektorene har fått store rammetrekk de siste årene. Økte utgifter til renter og avdrag gjør at budsjettene på andre områder i kommunen må reduseres. Selv om kommunen greier å redusere lånegjelden, vil det ta år før utgiftene til renter og avdrag avtar i så stort omfang at driftsrammene på sektorer og enheter igjen kan økes tilsvarende.

Målt mot nivået på brutto driftsinntekter, så vil finansutgiftene kreve 8,8 prosent av disse i 2024, mot 6,9 prosent i 2022. Dersom vi korrigerer for lønns- og prisvekst i perioden, vil

finansutgiftene anslagsvis utgjøre 6,9 prosent av brutto driftsinntekter i 2027 og dermed tilbake på nivået vi hadde i 2022.